

Vlaanderen
is welzijn

**Hoe een
aanvraag
indienen
bij het
VAPH?**

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

www.vaph.be

Hoe een aanvraag indienen bij het VAPH?

1. WAT DOET HET VAPH? – p.2
2. ONDERSTEUNING VOOR MINDERJARIGEN – p.4
3. ONDERSTEUNING VOOR MEERDERJARIGEN – p.6
4. NIET AKKOORD MET DE BESLISSING VAN HET VAPH? – p.15
5. ONGEVAL, BEROEPSZIEKTE OF MEDISCHE FOUT – p.16
6. CONTACT – p.16
7. HULP NODIG – p.18

1. WAT DOET HET VAPH?

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) biedt mensen met een handicap de mogelijkheid op ondersteuning, om hun leven zelf optimaal te organiseren. Het VAPH heeft als uitgangspunt dat zorg en ondersteuning voor personen met een handicap een gedeelde verantwoordelijkheid is. Die gedeelde verantwoordelijkheid wordt weergegeven door vijf concentrische cirkels.

In het model staat de persoon met een handicap centraal. Hij wordt omringd door verschillende mogelijke ondersteuningsbronnen die elkaar aanvullen. Ze kunnen door elkaar en onafhankelijk van elkaar ingezet worden: het gezin, vrienden, buren en kennissen, reguliere diensten zoals gezinszorg, poets hulp en kinderopvang en professionele diensten en organisaties voor personen met een handicap.

De ondersteuning van het VAPH bevindt zich in de vijfde cirkel. Voor minderjarigen biedt het VAPH:

- opvang en begeleiding in een Multifunctioneel Centrum (MFC) of door een thuisbegeleidingsdienst
- een Persoonlijke-assistentiebudget (PAB)
- tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen (aan de woning, de auto, de computer ...)

Voor meerderjarigen biedt het VAPH:

- een Persoonsvolgend Budget (PVB) voor intensieve en frequente, gespecialiseerde ondersteuning bij een zorgaanbieder of voor begeleiding door een persoonlijke assistent
- tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen (aan de woning, de auto, de computer ...)

Voor al die vormen van ondersteuning moet u een aanvraag indienen. In deze brochure leest u hoe zo'n aanvraag verloopt. De aanvraagprocedure is verschillend voor minderjarigen en meerderjarigen.

Voor beperkte handicapspecifieke ondersteuning in de vorm van begeleiding, dagopvang en verblijf is er Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Voor RTH moet u geen aanvraag indienen bij het VAPH.

Meer informatie over Rechtstreeks Toegankelijke Hulp vindt u op de website van het VAPH www.vaph.be.

2. ONDERSTEUNING VOOR MINDERJARIGEN

Minderjarigen moeten hun aanvraag voor intensieve ondersteuning, de zogenaamde 'niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp' doen bij de Intersectorale Toegangspoort (ITP), een dienst van het Agentschap Jongerenwelzijn van de Vlaamse overheid.

Voor meer informatie over de intersectorale toegangspoort kunt u terecht op de website van het Agentschap Jongerenwelzijn wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn of via het nummer **0800 900 33**.

Om de procedure op te starten, neemt u contact op met een multidisciplinair team (MDT), dat erkend is om minderjarigen te begeleiden bij hun aanvraag bij de intersectorale toegangspoort. Zij helpen u gratis verder.

- Uw multidisciplinair team informeert u over de aanvraagprocedure.
Dit is nodig omdat er enkele uitzonderingen bestaan waarvoor uw kind onmiddellijk terecht kan bij het VAPH. De aanvraagprocedure verloopt dan gelijkaardig als bij meerderjarigen (zie verder 'Ondersteuning voor meerderjarigen').
- Uw multidisciplinair team vult samen met u uw aanmeldingsdocument (A-doc) voor de ITP in.
- Uw multidisciplinair team bezorgt uw aanmeldingsdocument aan de ITP.
- Uw multidisciplinair team is uw contactpersoon-aanmelder. U kunt steeds bij deze dienst terecht voor al uw vragen over het verloop van uw aanvraag.
- U ontvangt per brief de beslissing van de ITP. Deze beslissing wordt ook het indicatiestellingsverslag genoemd.

De multidisciplinaire teams die erkend zijn door Jongerenwelzijn vindt u op de site wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn > Jeugdhulp > Multidisciplinaire teams.

Uitzondering voor een aanvraag tegemoetkoming hulpmiddelen:

Minderjarigen die al erkend zijn als persoon met een handicap door het VAPH of die voor de tweede of volgende keer een aanvraag voor tegemoetkoming voor hulpmiddelen vragen, moeten geen aanvraag indienen via de ITP. Zij volgen de aanvraagprocedure voor meerderjarigen bij het VAPH. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het kantoor van het VAPH in uw provincie of met uw multidisciplinair team.

3. ONDERSTEUNING VOOR MEERDERJARIGEN

Meerderjarigen kunnen ook bij het VAPH terecht voor een tegemoetkoming voor ondersteuning. Dit kan gaan om ondersteuning door gespecialiseerde zorgaanbieders, reguliere diensten zoals thuisverpleging of poetsdiensten, persoonlijke assistenten of vrijwilligers. Het VAPH biedt ook tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen.

3.1 PERSOONSVOLGEND BUDGET (PVB)

Het Persoonsvolgend Budget (PVB) is een gepersonaliseerd bedrag per jaar waarmee u zorg en ondersteuning kunt inkopen binnen uw eigen netwerk, bij vrijwilligers, persoonlijke assistenten, professionele zorgverleners en bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders. **Meerderjarigen kunnen vanaf 1 april 2016 een Persoonsvolgend Budget bij het VAPH aanvragen.**

Het PVB is de tweede trap van **Persoonsvoldende Financiering (PVF)**.

PVF gaat uit van vraaggestuurde ondersteuning. Dat betekent dat personen met een handicap een budget op maat krijgen waarmee ze hun ondersteuning kunnen organiseren.

Het PVF-systeem bestaat uit twee trappen. Trap 1 is het Basisondersteuningsbudget (BOB), trap 2 is het Persoonsvolgend Budget (PVB).

Het Basisondersteuningsbudget is bedoeld voor personen met een erkende handicap en een beperkte ondersteuningsnood. Het is een maandelijks bedrag van 300 euro dat door de zorgkassen uitbetaald wordt. Dit bedrag is vrij besteedbaar, er moeten dus geen bewijzen of bonnetjes ingediend worden. Het kan gecombineerd worden met rechtstreeks toegankelijke hulpverlening of hulpmiddelen. U kunt dit budget niet zelf aanvragen. Wie er recht op heeft, wordt hierover persoonlijk gecontacteerd door zijn zorgkas. **Vanaf september 2016** betalen de zorgkassen de eerste budgetten uit.

Meer informatie over het Basisondersteuningsbudget kunt u vinden op de website van de Vlaamse Sociale Bescherming **www.vlaamsesocialebescherming.be**.

Voorlopig kunnen enkel personen **vanaf de leeftijd van 17** een aanvraag indienen voor een Persoonsvolgend Budget (PVB). Voor personen jonger dan 17 kan nog steeds opvang en begeleiding of een Persoonlijke-Assistentiebudget (PAB) aangevraagd worden. In de toekomst zullen zij ook een PVB kunnen aanvragen.

Om in aanmerking te kunnen komen voor een PVB, moet u voldoen aan drie voorwaarden:

- U moet door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap. Het VAPH omschrijft een handicap als elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren.
- U moet jonger zijn dan 65 op het moment dat u de eerste keer ondersteuning vraagt.
- U moet in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen of verblijven.

Dat wil zeggen:

- > U bent er ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister
- > U verblijft er effectief
- > U verblijft, voorafgaand aan uw aanvraag, al 5 jaar ononderbroken (of 10 jaar in de loop van uw leven) in België

Voldoet u niet aan die voorwaarden, dan kunt u altijd informeren bij het VAPH of voor uw specifieke situatie een uitzondering mogelijk is.

Om een Persoonsvolgend Budget aan te vragen, moet u twee stappen doorlopen.

STAP 1: Ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget (OP PVB)

In dit plan geeft u in verschillende delen informatie over uzelf en uw huidige situatie:

- uw persoonsgegevens
- uw huidige situatie: met wie woont u samen, wat kunt u zelf doen, welke hulp krijgt u al ...?
- uw vraag naar ondersteuning aan het VAPH: die vraag formuleert u in termen van ondersteuningsfuncties, uitgedrukt in nachten (woonondersteuning), dagen (dagondersteuning), uren (praktische hulp, psychosociale begeleiding, globale individuele ondersteuning) en al dan niet nood aan oproepbare permanentie
- uw proces van vraagverheldering dat u doorlopen hebt: heeft u alle mogelijkheden voor de organisatie van uw ondersteuning bekeken, heeft u dit gedaan vanuit uw wensen, behoeften, bezorgdheden ...? Dit is nodig om zeker te zijn dat uw vraag aan het VAPH op uw maat is.
- informatie over de dringendheid van uw vraag

U kunt het ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget zelf invullen of met de hulp van familie of vrienden. U kunt ook professionele begeleiding inroepen om u te helpen bij het invullen. Dit kan via een Dienst Ondersteuningsplan (DOP), een dienst maatschappelijk werk (DMW) van het ziekenfonds, een gebruikersorganisatie ...

Het sjabloon ondersteuningsplan PVB is digitaal beschikbaar via **mijnvaph.be**. U kunt uw plan zelf of via een Dienst Ondersteuningsplan indienen via het VAPH-loket **mijnvaph.be**. Dit kan aan de hand uw identiteitskaart en een kaartlezer. Er is een papieren versie van het ondersteuningsplan PVB beschikbaar bij het provinciaal kantoor van het VAPH. U kunt het document ook downloaden op de website.

Het VAPH gaat na of uw ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget volledig is, of al uw mogelijkheden voor de organisatie van uw ondersteuning bekeken zijn en of uw ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget alle informatie bevat die nodig is om een budgetcategorie te kunnen bepalen.

Als uw ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget goedgekeurd wordt, laat het VAPH u dit weten en wordt u doorverwezen naar een multidisciplinair team (MDT) om uw aanvraag verder af te handelen. Als uw ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget niet goedgekeurd wordt, dan zal het VAPH u bijkomende informatie vragen.

STAP 2: Multidisciplinair Verslag (MDV)

Na de goedkeuring van uw ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget laat u een multidisciplinair verslag (MDV) opmaken door een multidisciplinair team (MDT) dat hiervoor door het VAPH erkend is. Dit verslag moet binnen de vijf maanden na de goedkeuring van uw ondersteuningsplan PVB ingediend worden bij het VAPH. In dat verslag beschrijft het MDT op een objectieve manier uw handicap en uw ondersteuningsnoden.

Het MDT stelt een budgetcategorie voor en geeft informatie over de dringendheid van uw vraag. Lees dit document aandachtig na, zodat u er zeker van bent dat de beschreven situatie volledig aan de realiteit beantwoordt. Een goede en nauwkeurig ingevulde aanvraag is zeer belangrijk, want deze dient als basis om te beslissen of u in aanmerking komt voor ondersteuning door het VAPH.

In sommige gevallen zal het multidisciplinair team uw zorgzwaarte meten met het zorgzwaarte-instrument (ZZI). Het ZZI bestaat uit een gesprek waarin vragen worden gesteld over uw mogelijkheden op alle aspecten van het dagelijks leven. Uw antwoorden op deze vragen helpen het multidisciplinair team bij de objectivering van uw handicap en ondersteuningsnoden.

De contactgegevens van de multidisciplinaire teams die door het VAPH erkend zijn, vindt u op **www.vaph.be/adressen**.

3.1.3 DRINGEND EEN PVB NODIG?

In bepaalde situaties is er nood aan onmiddellijke ondersteuning en wordt onmiddellijk een PVB ter beschikking gesteld. Het gaat om de volgende situaties:

- noodsituatie (bv. plots wegvallen van uw netwerk)
- spoedprocedure (bij een snel degeneratieve aandoening)
- maatschappelijke noodzaak (bv. wanneer sprake is van misbruik of verwaarlozing)
- overgang minderjarigen-meerderjarigen

In het geval van noodsituatie en spoedprocedure zullen er al budgetten beschikbaar zijn vanaf 1 april 2016. Bevindt u zich in een van deze situaties, neem dan contact op met een multidisciplinair team of het kantoor van het VAPH in uw provincie. Voor de twee andere dringende situaties - maatschappelijke noodzaak en de overgang minderjarigen - meerderjarigen - worden vanaf 2017 stapsgewijs maatregelen ingevoerd. Hierover blijft u op de hoogte via onze website **www.vaph.be**.

3.1.4 HOE WORDT UW AANVRAAG PVB VERWERKT?

Op basis van de ingediende documenten wordt uw aanvraag beoordeeld door de Provinciale Evaluatiecommissie (PEC) en de Regionale Prioriteitencommissie (RPC). U krijgt de kans om bij die beoordeling aanwezig te zijn om uw dossier toe te lichten. U kunt zich ook laten bijstaan of vertegenwoordigen door een persoon of een organisatie naar keuze. Op basis van de beoordeling ontvangt u een brief met daarin een voorlopige beslissing over:

- uw erkenning als persoon met een handicap
- of u voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een persoonsvolgend budget
- de toegewezen budgetcategorie
- uw prioriteitengroep

Als u niet akkoord gaat met (een deel van) die voorlopige beslissing, kunt u in heroverweging gaan. Meer informatie daarover vindt u onder '4. Niet akkoord met de beslissing van het VAPH?'

3.2 HULPMIDDELEN EN AANPASSINGEN

Hulpmiddelen kunnen u helpen om een activiteit zelfstandig uit te voeren: een traplift om de trap te overbruggen, een hoofdmuis om uw computer te bedienen, een autoaanpassing, een doventolk ...

Alle soorten hulpmiddelen waarvoor u bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) een tegemoetkoming kunt krijgen, zijn samengebracht in de referentielijst.

U vindt de referentielijst op www.vaph.be/referentielijst.

3.2.1 VOOR WIE?

Voor de aanvraag van een hulpmiddel voor meerderjarigen gelden dezelfde voorwaarden als voor de aanvraag van een Persoonsvolgend Budget:

- U moet door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap. Het VAPH omschrijft een handicap als elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren.
- U moet jonger zijn dan 65 op het moment dat u de eerste keer ondersteuning vraagt.
- U moet in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen of verblijven.

Dat wil zeggen:

 - > U bent er ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.
 - > U verblijft er effectief.
 - > U verblijft, voorafgaand aan uw aanvraag, al 5 jaar ononderbroken (of 10 jaar in de loop van uw leven) in België.

Voldoet u niet aan die voorwaarden, dan kunt u altijd informeren bij het VAPH of voor uw specifieke situatie een uitzondering mogelijk is.

3.2.2 HOE EEN TEGEMOETKOMING VOOR EEN HULPMIDDEL AANVRAGEN?

Om een hulpmiddel aan te vragen moet u twee stappen doorlopen.

STAP 1: Formulier 'Aanvraag voor ondersteuning'

U vult dit formulier in en bezorgt dit aan het kantoor van het VAPH in uw provincie. Op dat formulier vermeldt u, onder andere, uw persoonsgegevens, de moeilijkheden die u ondervindt ten gevolge van uw handicap en de ondersteuning die u aan het VAPH vraagt.

U kunt het formulier aanvragen bij het provinciaal kantoor van het VAPH of downloaden van de website van het VAPH www.vaph.be.

Daarna laat u een multidisciplinair verslag (MDV) opmaken door een multidisciplinair team (MDT) dat erkend is om een MDV op te stellen voor hulpmiddelen.

In het multidisciplinair verslag worden alle gegevens die van belang zijn om te oordelen over uw handicap en uw ondersteuningsnood zeer gedetailleerd opgenomen. Het team stelt ook een 'adviesrapport' op. Daarin wordt grondig gemotiveerd waarom het hulpmiddel voor u de beste oplossing is. Lees dit document aandachtig na, zodat u er zeker van bent dat de beschreven situatie volledig aan de realiteit beantwoordt. Een goede en nauwkeurig ingevulde aanvraag is zeer belangrijk, want deze dient als basis om te beslissen of u in aanmerking komt voor ondersteuning door het VAPH.

De contactgegevens van de multidisciplinaire teams die door het VAPH erkend zijn, vindt u op **www.vaph.be/adressen**.

3.2.3 HOE WORDT UW AANVRAAG VOOR HULPMIDDELEN VERWERKT?

De Provinciale Evaluatiecommissie (PEC) beoordeelt uw aanvraag op basis van uw aanvraagformulier en het multidisciplinair verslag. U krijgt de kans om bij deze beoordeling aanwezig te zijn om uw dossier toe te lichten. U kunt zich ook laten bijstaan of vertegenwoordigen door een persoon of een organisatie naar keuze. Het provinciaal kantoor van het VAPH neemt op basis van de beoordeling van de PEC een beslissing over de toekenning van het hulpmiddel.

U krijgt dan via de post een voorlopige beslissing over uw aanvraag toegestuurd. Als u niet akkoord gaat met deze beslissing of een deel ervan, kunt u in heroverweging gaan. Meer informatie hierover kunt u vinden onder '4. Niet akkoord met de beslissing van het VAPH?'.

4. NIET AKKOORD MET DE BESLISSING VAN HET VAPH?

Als u niet reageert op de voorlopige beslissing, dan gaat het VAPH ervan uit dat u akkoord gaat met de beslissing.

Als u niet akkoord gaat met (een deel van) de voorlopige beslissing, dan kunt u een 'verzoekschrift tot heroverweging' indienen, uiterlijk 30 dagen na kennisname van de voorlopige beslissing. Dat betekent dat u aan het VAPH vraagt om uw aanvraag opnieuw te onderzoeken. Een aparte commissie, de Heroverwegingscommissie (HOC), zal dan uw aanvraag opnieuw onderzoeken en een advies overmaken aan het VAPH. Het VAPH deelt u dan de definitieve beslissing mee.

Als u niet akkoord gaat met de definitieve beslissing, dan kunt u nog altijd beroep aantekenen bij de Arbeidsrechtbank van het gerechtelijk arrondissement van uw woonplaats. U hebt daarvoor drie maanden de tijd na de kennisgeving van de VAPH-beslissing.

5. ONGEVAL, BEROEPSZIEKTE OF MEDISCHE FOUT

Als een (verkeers)ongeval, een arbeidsongeval, een beroepsziekte of een medische fout de oorzaak is van uw handicap, dan spreekt u in eerste instantie een verzekeringsmaatschappij of een gespecialiseerd fonds aan om uw schade te vergoeden. De verzekeringsmaatschappij of het fonds in kwestie onderzoekt of u recht heeft op een schadevergoeding.

Breng daarnaast ook het VAPH (via uw multidisciplinair team) meteen op de hoogte. Terwijl het onderzoek van de verzekeringsmaatschappij loopt, kunt u namelijk al de aanvraagprocedure voor ondersteuning bij het VAPH starten en eventueel al ondersteuning krijgen.

Het VAPH en de verzekeringsmaatschappij zullen dan uw situatie bekijken en onderling afstemmen wie voor uw schadevergoeding kan instaan. Een goede samenwerking tussen de verzekeringsmaatschappij of het fonds, uzelf en het VAPH is dus nodig om een maximale vergoeding voor uw schade te waarborgen.

Meer informatie vindt u op de website van het VAPH www.vaph.be.

6. CONTACT

VAPH

Sterrenkundelaan 30
1210 Brussel

Vanaf juli 2016

Zenithgebouw
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel

T 02 225 85 97

E informatie@vaph.be

www.vaph.be

PROVINCIALE KANTOREN

17

Provinciaal kantoor Antwerpen

Potvlietlaan 5
2600 Berchem

T 03 270 34 40

F 03 270 34 41

E antwerpen@vaph.be

Provinciaal kantoor Hasselt

Ilgatlaan 7
3500 Hasselt

T 011 27 43 54

F 011 28 51 09

E hasselt@vaph.be

Provinciaal kantoor Gent

Vlaams Administratief
Centrum
Koningin Maria
Hendrikaplein 70, bus 51
9000 Gent

T 09 269 23 11

F 09 269 23 39

E gent@vaph.be

Provinciaal kantoor Leuven

Vlaams Administratief
Centrum

Diestsepoort 6/57

3000 Leuven

T 016 31 12 11

F 016 31 12 29

E leuven@vaph.be

Provinciaal kantoor Brugge

Vlaams Administratief
Centrum

Koning Albert I-laan 1/2 bus 55
8200 Sint-Michiels

T 050 40 67 11

F 050 39 36 80

E brugge@vaph.be

Antennepunt Brussel

Sterrenkundelaan 30
lokaal 004

1210 Brussel

T 02 225 84 62

F 02 225 84 05

E brussel@vaph.be

Openingsuren:
maandag en woensdag
van 9.15 tot 12.15 uur
en van 14 tot 16 uur
(in juli en augustus
enkel op woensdag)

7. HULP NODIG

BIJ VRAAGVERHELDERING EN ONDERSTEUNINGSPLAN PVB

Diensten Ondersteuningsplan: www.vaph.be/adressen.

U kunt ook terecht bij uw gebruikersorganisatie (voor een overzicht: zie www.vgph.be, klik op de link 'lidorganisaties').

U kunt eveneens contact opnemen met de Dienst Maatschappelijk Werk van uw ziekenfonds. U vindt het overzicht op de site www.zorg-en-gezondheid.be > per domein > thuiszorg > diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds.

BIJ MULTIDISCIPLINAIR VERSLAG

Multidisciplinaire teams: www.vaph.be/adressen.

Er zijn ook verschillende folders en brochures met meer gedetailleerde uitleg. Neem contact op met het VAPH om deze te ontdekken.

AFGEKORT EN ... VOLUIT!

BOB = Basisondersteuningsbudget

DMW = Dienst maatschappelijk werk

DOP = Dienst Ondersteuningsplan

ITP = Intersectorale Toegangspoort

MDT = Multidisciplinair Team

MDV = Multidisciplinair Verslag

OP PVB = Ondersteuningsplan Persoonsvolgend Budget

PAB = Persoonlijke-assistentiebudget

PVB = Persoonsvolgend Budget

RTH = Rechtstreeks Toegankelijke Hulp

ZZI = Zorgzwaarte-instrument

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

V.U. James Van Casteren, administrateur-generaal VAPH
Sterrenkundelaan 30 – 1210 Brussel

D/2016/6274/4

www.vaph.be